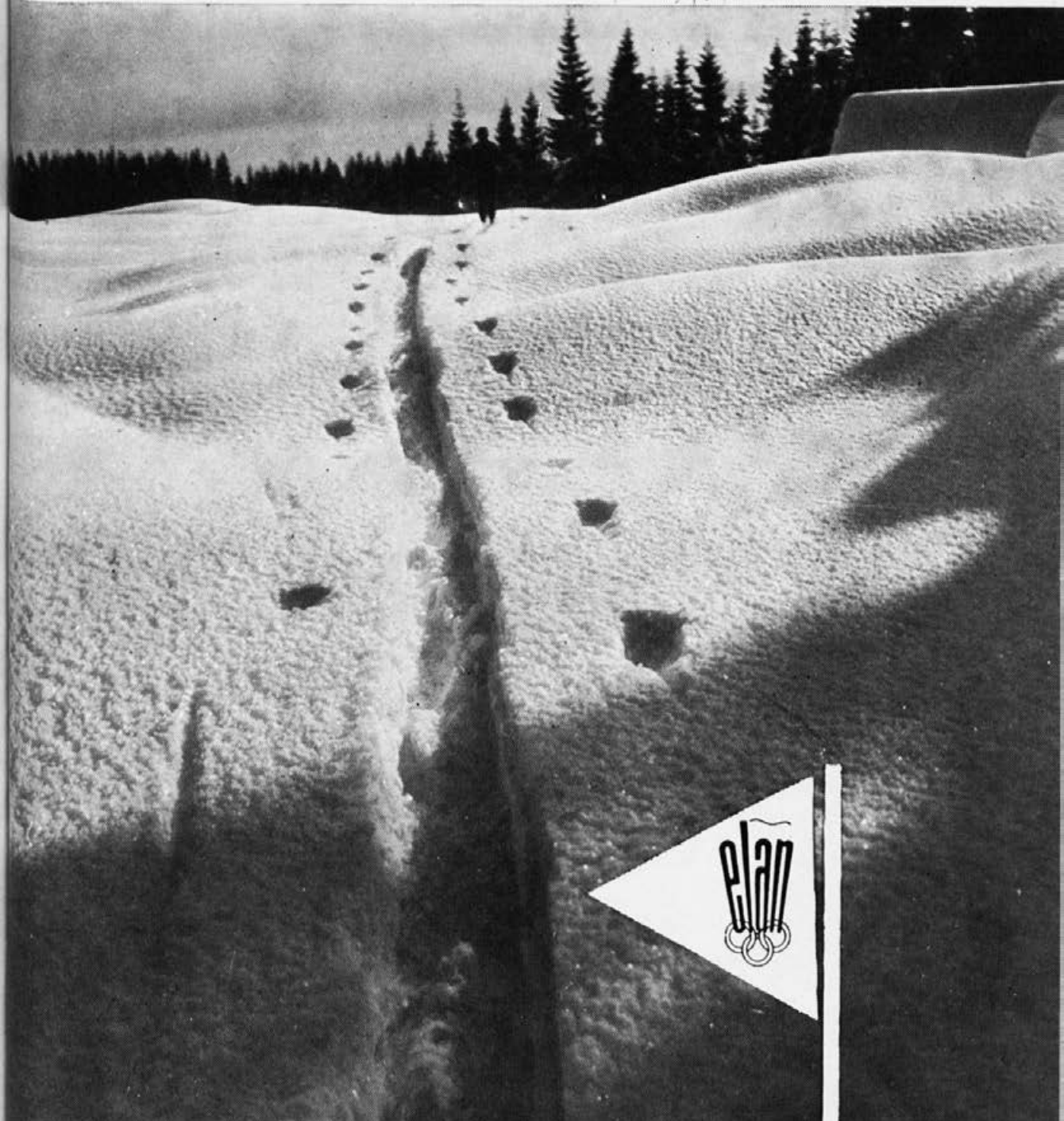

1963-1964

NAŠA SITUČINA

... MESEČNO
... UPRAVNI ODBOR
... UREDNIŠKI ODBOR
... SLAVKO KNAPFELJ
... REDAKCIJSKI ODBOR
... IZVODOV

15. IX. 1964

III-12

kako smo gospodarili

POLLETNI PERIODIČNI obračun

Jože Lipnik

Rezultate poslovanja za prvo polletje 1964 ne moremo ocenjevati po doseženem dohodku, kar je za naše podjetje že specifično, da proizvajamo sicer enakomerno skozi vse leto, da pa prodajamo, to je odpremljamo šele v glavnem v drugem polletju.

So artikli, ki jih sicer prodajamo skozi vse leto, n.pr. telovadno orodje, gasilske naprave itd, potem so artikli, ki jih prodajamo več v prvem polletju n. pr. reketi, čolni, vodne smuči itd., vendar pa so glavnina naše proizvodnje (77 %) zimsko športni proizvodi, ki jih prodajamo v drugem polletju, v prvem polletju pa proizvajamo na zalogo.

Rezultate poslovanja za prvo polletje lahko zato bolje ocenjujemo po doseženi proizvodnji in gibanju stroškov, kar v osnovi odločilno vpliva na poslovni rezultat. Tudi proizvodnja v prvem polletju teče po sklenjenih pogodbah, z našimi kupci in nam je pri tem že znana količina proizvodnje, ki smo jo v tem letu prodali, znana pa nam je tudi prodajna cena, ki jo bomo pri tej proizvodnji dosegli. Zato je za naše podjetje osnovnega pomena, da smo na tekočem z gibanjem stroškov proizvodnje in pa z obsegom proizvodnje, kar nam v primerjavi s sklenjenimi prodajnimi pogodbami daje že sliko o pričakovanem finančnem rezultatu za celotno leto.

Kljub razmeroma nizki prodaji v prvem polletju v razmerju do prodaje celega leta pa je zanimivo, da prodaja v prvem polletju iz leta v leto narašča. Primerjava s prvim polletjem 1963 je sledeča :

	I. polletje		
	1963	1964	Indeks
1) na domačem tržišču - proizvodi	152,662.235.-	202.179.191.-	132
2) Izvoz - proizvodi	70,499.796.-	71.494.980.-	101
3) Interna prodaja	15,070.410.-	12.964.223	86
SKUPAJ PROIZVODI	238.232.441.-	286.638.394.-	120
4) Trgovsko blago	3,663.129.-	7,179.082.-	196
5) Material in odpadki	6,966.410.-	8,457.800.-	121
PRODAJA SKUPAJ	248,861.980.-	302,275.276.-	122

Po predpisih pa se v celotni dohodek v določenem obdobju priznava samo plačana

realizacija, to so prispela plačila za prodano blago, ne glede na to kdaj je blago bilo prodano oziroma fakturirano, ker so v prvem polletju 1964 prispela tudi plačila za fakturirano blago ob koncu leta 1963, je plačana realizacija večja kot pa fakturirana. Primerjava s prvim polletjem 1963 je sledeča :

	I. p o l l e t j e		
	1963	1964	Indeks
1) Plačana prodaja izdelkov in materiala	235.917.425.-	363,688.147.-	154
2) Izredni dohodki	520.857.-	4,373.527.-	840
3) Celotni dohodek	236,438.282.-	368,061.674.-	156
4) Poslovni stroški	168,408.004.-	264,907.371.-	157
5) Dohodek znaša	68,030.278.-	103,154.303.-	152
6) Prispevek iz dohodka	-	-	-
7) Ostane čisti dohodek	68,030.278.-	103,154.303.-	152
8) Razdelitev čistega dohodka na:			
a) osebne dohodke	54,105.415.-	79,063.493.-	146.
b) nerazdeljeno	13,924.863.-	24,090.810.-	173

Iz primerjave je razvidno, da so poslovni stroški v letu 1964 v razmerju do leta 1963 narasli, da pa je del čistega dohodka uporabljenega za osebne dohodke razmeroma manjši kot v letu 1963.

Na takšno razmerje stroškov in osebnih dohodkov vpliva ustanovitev samostojnega inštituta, ki podjetju zaračunava svoje storitve, vendar pa so zato izpadli osebni dohodki, ki jih Inštitut samostojno obračunava.

Vsi ostali poslovni stroški, to so režijski in izdelavni material, pa izkazujejo v prvem polletju 1964 znižanje v razmerju do istega obdobja leta 1963. Bistveno znižanje izkazuje postavka "izdelavni material" in sicer za dobrih 10 %, kar predstavlja znižanje lastne cene za približno 5 %. Pri izdelavnem materialu je sigurno prihranek dosežen s sitotiskom, ki nadomešča največji del etiket, znižanje stroškov proizvodnje pa je doseženo tudi zaradi doseženih nižjih nabavnih cen plastičnih oblog za smuči in nekaterih drugih materialov. Režijski stroški izkazujejo različne gibanje, v glavnem pa izkazujejo manjši porast kot je porasla proizvodnja.

Osebni dohodki so v stroških proizvodnje nižja postavka kot v letu 1963, kljub povečanju na zaposlenega. Vendar pa bodo osebni dohodki v drugem polletju v strukturi stroškov proizvodnje sigurno višji zaradi povečanja osebnih postavk od maja letos naprej in zaradi dodatka 3.000.- din po zaposlenem, ki ga izplačujemo od julija naprej.

Osebni dohodki so v razmerju do prvega polletja 1963 znašali :

neto mesečni osebni dohodki na zaposlenega :

1) prvo polletje 1963	33.280.- din
2) prvo polletje 1964	38.900.- din
indeks	117

Po podatkih Poslovnega združenja " LES " znaša povprečje lesne industrije 38.800.- din, povprečje celotne industrije pa 43.000.- din.

Za naše podjetje pa moramo upoštevati, da po povprečni osebni dohodki v prvem polletju nižji zaradi razmeroma nizke proizvodnje v januarju in februarju 1964, poznejši meseci pa izkazujejo že prejemke, ki so nad povprečjem polletja in zato tudi lahko računamo v letu 1964 na povprečje, ki bo precej večje od 40.000 din. Osebni prejemki (neto mesečni) so znašali :

	I. p o l l e t j e	
	1963	1964
- januar		
- februar	31.200.-	32.032.-
- marec	29.323.-	34.112.-
- april	34.320.-	39.104.-
- maj	36.192.-	39.520.-
- junij	33.488.-	42.640.-
	35.162.-	46.334.-

Proizvodni plan je po družbenem planu izpolnjen v prvem polletju za 51 %, vendar pa smo delno v zaostanku, če upoštevamo prevzeta naročila, kljub temu, da je sicer plan presežen. Primerjava proizvodnje po planski ceni je sledeča :

	I. p o l l e t j e (v 000 din)		
	1963	1964	Indeks
1) lesene smuči	336.431	447.101	133
2) metalne smuči	131.228	113.467	87
3) plastične smuči	900	-	-
4) smučarske palice	11.803	16.703	142
5) drugi zimsko športni proizvodi	8.703	-	-
6) telovadno orodje	34.862	55.740	160
7) vodni šport	23.551	11.494	49
8) športne igre	4.843	6.799	140
9) reketi	7.619	14.671	193
10) reševalne naprave	33.377	55.979	168
11) drugi proizvodi	4.588	6.531	142
12) usluge	14.079	13.505	131
SKUPAJ	611.934	746.991	122

S poslovnim rezultatom prvega polletja smo lahko zadovoljni, saj v celoti izkazuje pozitivne rezultate v razmerju do istega obdobja leta 1963. Upoštevati moramo tudi težave, ki jih je bilo potrebno reševati v zvezi z rekonstrukcijo, ki je v polnem teku. Zaradi boljših poslovnih rezultatov in pa zaradi povečanja izvozne premije za smuči od 1.230 na 1.260 za USA \$ lahko pričakujemo boljši finančni rezultat kot v letu 1963, vendar pa bo v drugem polletju težko nadoknadi izpad proizvodnje iz prvega polletja, da bi realizirali prevzeta naročila. To pa je vsekakor škoda, ker bi lahko bil poslovni rezultat še boljši in bi tudi lažje pokrili osebne dohodke, ki smo jih povečali v drugem polletju 1964.

kako je z lesom

za smuči

ing. Bojan Marinšek
VELIKA NEVARNOST ZA PROIZ VODNJO
SMUČI.

Naslov izveni mogoče malce preveč črnogledo, vendar pa se bo bralec ob koncu tega članka sam prepričal o njegovi upravičenosti. Kot vodji "delovne grupe" oz. strokovnega teama celotne jugoslovanske industrije športnih artiklov, kateri uporablja jesen kot osnovno surovino, mi je bil omogočen vpogled v sedanje stanje, perspektivne možnosti proizvodnje ter v vso ostalo njeno problematiko. Problem katerega mora rešiti naš strokovni team, je tako kočljiv in problematičen, da bi se nam lahko vsa ka nerեսnost oz. celo počasnost katastrofalno maščevala. V nadaljevanju tega članka bom skušal celotno zadevo kompleksno ter podrobno razložiti.

Da bi omogočili jugoslovanski industriji športnih rekvizitov nemoteni razvoj ali bolje rečeno, rešiti jo od propada, ki ji preti zaradi pomanjkanja osnovne surovine - jesena, je bila na pobudo direktorja podjetja "Elan" tov. Ostermaning. Jožeta ustanovljena delovna grupa. Sestavljena je iz strokovnjakov vseh 4 podjetij (DIP - Rijeka - 2, DIP - Delnice - 2, JELA - Delnice-2, Elan - 1 ter Inštitut športnega orodja Elan - 1 člona), kateri proizvajajo smuči ter Inštituta športnega orodja Elan. Glavna naloga te grupe pa je, da najde pot, ki bo omogočila sedanje poslovanje in pa zagotovila nemoteni razvoj jugoslovanske industrije športnih artiklov in to v našem interesu ter interesu celotne naše skupnosti. Samo delo grupe pa je osredotočeno v glavnem na proizvodnjo smuči, ker te predstavljajo preko 90 % vseh športnih rekvizitov, v katerih je jesen osnovna surovina.

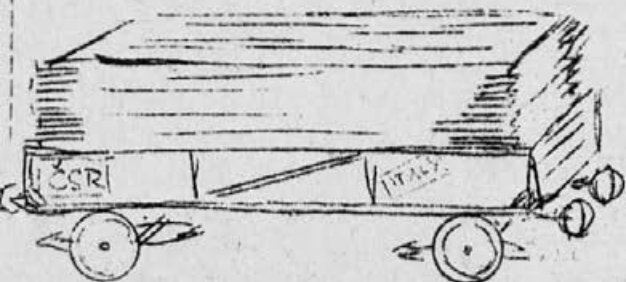
Predno bi prišel do obravnavanja jedra glavnega problema, ki duši našo industrijo, bi prikazal sedanje kapacitete jugosl. industrije smuči, njene potrebe in možnost razvoja v naslednjih par letih do zaključka del na rekonstrukcijah. Povdaril bi, da razvoj in rekonstrukcija vseh 4 tovarn ni stihijsko zasnovana, temveč temelji na trdnih domačih in tujih statističnih elementih, dobljenih pri vsestranski in dolgoletni analizi tržišča in stvarnih potreb. Kot primer bi navedel, da je statistika pokazala linearno povečanje potreb v ZDA za naslednjih 10 let. To povečanje bo tako visoko, da bo preseglo predvidene povešanje izvoznih kapacitet svetovne proizvodnje smuči v tem obdobju. Vse to nam dokazuje, da ne obstoja niti najmanjša bojazen, da bi nam proizvodnja pri sedanji kvaliteti ostala neprodana doma. Ravno nasprotno dejstvo bi povdaril in sicer dejstvo, da je celotno povečanje naših kapacitet posledica pritiska stalnih naših zapadnih kupcev. Ti namreč z leta v leto povečujejo svoje zahteve. Tako imamo letos prav mi velike težave s tem, ker naše proizvodne zmogljivosti nikakor ne bodo mogle kriti zahtev inozemskih in domačih kupcev.

Celotna jugoslovanska proizvodnja bo po planu povečala proizvodnjo smuči v naslednjih letih tako, kot nam to prikazuje spodnja tabela:

Konec leta	DIP Deln.	DIP Reka	JELA Delnice	ELAN	SKUPNO
1964	44000	30000	140000	120000	384000
1965	53000	100000	180000	170000	503000
1965	55000	120000	250000	190000	615000

Za to sorazmerno veliko proizvodnjo smuči bo naša industrija potrebovala naslednje količine jesenovih desk v m³ različne kvalitete :

Odstetje	Koncem	Koncem	Koncem
	1964	1965	1966
DIP Delnice	850 m ³	1.150 m ³	1.400 m ³
DIP Rijeka	2.300 "	3.500 "	4.200 "
JELA Deln.	3.720 "	5.000 "	7.000 "
ELAN	4.300 "	5.900 "	7.000 "
SKUPAJ	m ³ 11.670	15.550	17.000

Prikazane potrebne količine jesena so nekoliko višje, zaradi dveh vzrokov:

- ker ne moremo dobiti ustrezne kvalitete jesenovih desk, smo primorani jemati tudi velik odstotek slabše vrste. Posledica tega je slabši izkoristek in s tem v zvezi večja celokupna poraba te sirovine in
- ker poleg smuči izdelujemo še druge artikle iz jesena.

Oba ta dva faktorja povežeta stvarno potrebo za približno 15 do 20 % .

Če nam kaže zgornja tabela potreb, bomo že koncem leta 1966 potrebovali približno 19.600 m³ jesenovih desk. Od tega odpade na ELAN cca 7.000 m³. Od omenjenega leta dalje pa bi celotna naša proizvodnja obdržala v naslednjih letih približno isti nivo tako, da potrebe po jesenovih deskah v bližnji bodočnosti nebi presegle 20.000 m³. Te številke so dokaj sprejemljive in celo razveseljive, saj bi po dosedanjih okularnih cenitvah naši jesenovi gozdovi zlahka krili to potrebo, ne da bi se pri tem zmanjševala osnovna lesna zaloga. Z drugimi besedami vsakoletni

posek, ki bi bil potreben za kritje potreb celotne športne industrije v Jugoslaviji, bi se približal, nikakor pa ne presegele vsakoletni prirastek jesenovine. Tukaj mislim vključno tudi količino za kritje ostalih domačih potreb in to od kurjave do pohištvane industrije. To ugodno stanje pa se je omajalo ali bolje rečeno razdejalo na pobudo proizvajalcev jesena in ob pomoči naših izvoznih forumov. Izvoz jesena namreč iz dneva v dan narašča in nam grozi, da bomo že v kratkem ostali brez zadostne količine surovin, ne samo pri povečanih, temveč že pri sedanjih proizvodnih kapacitetah. Tuji proizvajalci športnega orodja so dobesedno navalili na našo surovinsko bazo. V tem prednjačijo vzhodnjaki (zlasti Čehi), ki ne izbirajo poti, da bi prišli do jesena in nas s pomočjo našega jesena zadušili. Ta njihov uničevalni boj vodijo iz dveh strani in sicer :

- na našem trgu za jesen so se pojavili njihovi zastopniki, ki ga pri sedanjih cenah (okoli 50.000 din/m³) preplačujejo tudi do 40 %. Če upoštevamo še velike transportne stroške vidimo, da bi tudi pri nam enakih cenah to bila ekonomska neutemeljena nabava in
- na zapadnem trgu se pojavljajo s sankami, mladinskimi smučmi itd., katerih cena se giblje tudi do 30 % izpod naše lastne cene. Najbolj zanimivo pa je še to, da oni proizvajajo v glavnem manj zahtevne rekvizite, vendar pa izdelujejo izredno natančno in kvalitetno.

Razumljivo je, da so pri taki ekonomski politiki (ki pa je veliko bolj čisto politična kot pa ekonomsko utemeljena) zbudili zanimanje pri naših proizvajalcih jesena na eni strani in pri inozemskih kupcih na drugi strani. Vse to pa pomeni za nas silne težave, ki bi pri sedanjem razvoju njihove športne industrije ter pri nadaljevanju naše izvozne politike, lahko pomenile pravo katastrofo za nas.

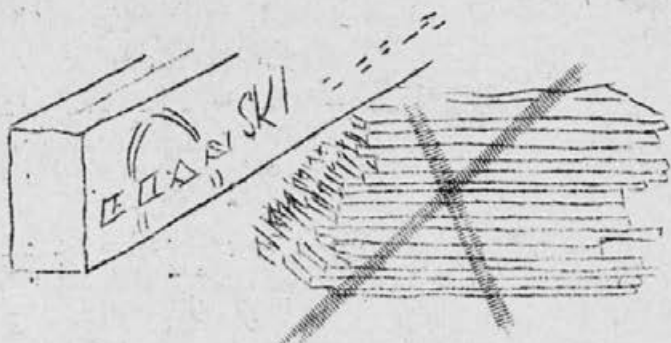
Da je zlasti potuha s strani voditeljev izvoza lahko res usodna za nas naj navedem, da je samo en izvoznik - "Exportdrvo" iz Reke sklenil pogodbo za izvoz jesenovih desk I. in II. kvalitete v višini 17.200 m³ in to v

Češko	6.500 m ³
Vzhod. Nemčijo	3.000 "
Italijo	5.000 "
Poljsko	1.700 "
Egipt	1.000 "
	<hr/>
	17.200 m ³

Torej samo eden naš izvoznik naj bi letos izvozil skoraj toliko jesena, kot ga bo potrebovala celotna jugoslovan. športna industrija po rekonstrukciji koncem 1966 leta. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da so tukaj še drugi (manjši) izvozniki. V primeru, da bi izvoz v sedanji višini dobil prioriteto nad domačo industrijo, bi ostali doma skoraj prazni rok. Edina rešitev bi bila, da bi tudi mi potem poskočili z odkupnimi cenami jesena za 20.000 din ali celo več po m³, kar pa bi pri nespremenjenih cenah naših izdelkov pomenilo zmanjšanje profitne stopnje na minimum in s tem tudi naših osebnih dohodkov,

Tudi nizkih izvoznih cen njihovih finalnih športnih izdelkov ne gre podcenjevati. Sami smo že na lastni koži občutili, ko so naše sanke izrinili iz svetovnega trga. Podobno se je zgodilo tudi DIP- Rijeki, ki so zaradi Čehov izgubili tržišče smuči v Kanadi.

Da bi zagotovili kontinuirano proizvodnjo in nemoteni razvoj, je delovna grupa prevzela nalogo, da doseže delno ali celo popolno prepoved izvoza jesena. Za morebitno dosego tega cilja pa bo treba precej naporov in našega skupnega nastopanja, ker nam stoji nasproti neelastični izvozni forumi ter prizadeti proizvajalci jesena. Naša glavna opora je popolnoma enostavna računica, ki prikazuje koliko več ima celotno skupnost od tega, če Jugoslavija izvažata gotove športne izdelke,

namesto surovine. Od celotne letošnje jugoslov. proizvodnji 384.000 parov smuči, jih je inozemski trg kupil 348.291 parov v skupni vrednosti 1.976.978 US\$. Od tega odpade na vzh. trg samo 11.730 parov v vrednosti 118.473 US\$. Po grobih cenitvah bi za jesen, če bi ga izvozili v inozemstvo in kateri je sedaj ugrajen v teh 348.291 parih dobili največ 750.000 US\$ in še to preko 60 % plačanega v vzhodnih devizah. Če prištejemo k tej za nas in za celotno našo skupnost tako ugodni računici še dejstvo, da športna industrija Jugoslavije zaposluje okoli 1200 delavcev, postane naša zahteva še bolj upravičena. V primeru občutnega pomanjkanja surovine, bi nastal tudi socialni problem, kam s toliko delovno silo, ki je povrh tega v glavnem še vsa iz sorazmerno industrijsko pasivnih krajev.

Vsi faktorji nam narekujejo, da moramo takoj doseči omejitev izvoza jesena, to je preiti na izvozno politiko kontingentiranja. Že v letu 1966 pa naj bi za to odgovorni organi popolnoma prepovedali izvoz jesena iz Jugoslavije.

Koliko bomo s temi našimi zahtevami prodrli, pa vam bom poročal v eni izmed naslednjih števil "Naše smučine".

OBISKI

g. I. FISCHER

inga Jože Osterman

V dneh od 26. do 29. avgusta je obiskal naše podjetje lastnik največje tovarne smuči na svetu g. J. Fischer iz Rieda, Zg. Avstrija. Z imenovanim so predstavniki podjetja izmenjali v glavnem nekaj problemov, ki zadevajo oba partnerja, to je vprašanje jesenovega lesa, cene smuči na svetovnem trgu, modernizacija in industrializacija sodobnih smučarskih obratov in slično.

G. Fischer je bil tudi na lovu na Begunjski in je v spremstvu našega "Tinčka" huleja ustrelil gamsa.

Da pa bodo naši bralci lahko dobili pogled, posebno, če bodo primerjali kapacitete naše tovarne z njegovo največjo tovarno smuči na svetu, vam posredujemo podatke, ki so zbrani iz raznih časopisov, revij in njegovih pripovedovanj pri obisku pri nas.

razširja proizvodnjo

Avstrija je izvozila v koledarskem letu 1963 v skupni vrednosti S 177,939.000 milj. smuči (vrednost S = 30.- din). Glavni odjemalci so države evropskega skupnega trga z odjemom 48. milj. S, temu trgu pa sledijo prekomorske države ZDA, Kanada, Avstralija, Nova Zelandija in Japonska v skupni vrednosti skoraj 43 milj. S. EFTA (države, to so Avstrija, Švica, Norveška, Švedska), ki so na smučarskem trgu zlasti pomembne, predvsem Švica pa so šele na tretjem mestu s cca 30 milj. S, pri čemer kupi samo Švica za cca 22. milj. S. smuči.

Pri tem skupnem izvozu smuči iz Avstrije je udeležena s 36 % največja tovarna smuči na svetu - firma Josef Fischer iz Rieda.

Tovarna v Riedu je preživela v zadnjih letih nenavaden razmah in napredek. Ko opazujemo njen napredek vidimo, da je v nekaterih letih povečala prodajo smuči napram prejšnjemu letu za kar 60 %. Kljub stalnim investicijam in radi tega nepretrgani građnji tovarniških naprav, odnosno objektov, so bile kapacitete stalno zasedene in so čisto odklanjali naročila. Predvsem lansko leto, to je leto 1963 v katerem je tovarna posebno težko obvladala situacijo, saj tedaj je Fischer začel z građjo moderne tovarne in je med jesenskimi in zimskimi meseci že preselil prve oddelke iz stare v novo tovarno. To leto je moral vzporedno torej reševati dva problema in sicer:

- preseliti se v novo tovarno in
- obdržati in dvigniti letno proizvodnjo na 200.000 parov letno.

Ker se je proizvodnja tako stalno širila so se jasno pojavljali veliki problemi, ki so jih reševali le z največjimi naporji. (Tu bi bralca opozorili na slične momente v naši tovarni, ki ima v investicijskem planu za prihodnje leto tudi proizvodnjo skoraj 200.000 parov.)

Tovarna smuči Fischer ima danes 535 zaposlenih delovcev in uslužbencev. Če pogledamo statistiko o zaposlenih, odnosno gibanje zaposlenih zadnja leta lahko ugotovimo, da se tudi ta dviga, ker se število zaposlenih iz leta v leto povečuje z najmanj 20, zaznamoval pa je celo dvig 40 %.

Če pomislimo na to, da so v zadnjem letu komaj razpolagali s pristo delovno silo - v Avstriji je veliko pomanjkanje delovne sile - in v veliki meri zaposlujejo

tujce, moramo ugotoviti, da tudi to predstavlja Fischer-ju eden od velikih težav.

Pomanjkanje delovne sile pa je moralo neizogibno pripeljati do prepričanja, da bodo lahko nadaljevali gradnjo le v primeru, če jim bo uspelo, da bi racionalizirali celotno proizvodnjo.

Industrijsko je bil Fischer nesporno korak pred ostalim. Obratovanje je sloneo na serijski, odnosno veliko serijski proizvodnji in ne na posameznih manjših serijah. Cilj tovarne je bil, da delajo po izboljšanih industrijskih principih. Radi tega je g. Fischer vpeljal kot prva tovarna smuči pomembno mehanično testiranje smuči. Poleg ostalih zanimivih lastnosti pri smučeh so testirali trdnost proti lomu, odpornost proti zvijanju in pa dušenje nihajev s posebnimi stroji - doma izdelanimi pripravami in aparati. Mehanični testi pomenijo danes vsesplošno dobrino za industrijo smuči, čeprav so v začetku Fischer-ja iz konkurenčnih razlogov nekateri izsmjevali.

Praktičnega preizkušanja izdelkov so ti testi mnogo prispevali k temu, da z njimi lahko ugotovimo kako pomembni so leseni in kovinski materiali ter umetne smole.

Po dolgoletnih izkušnjah je g. Fischer izdelal smuči - metalne smuči s katerim je dosegel po celem svetu velike uspehe. Tudi plastične smuči je tekoče preizkušal. Vendar pa Fischer meni, da so te smuči dražje radi tega, ker so izdelane iz plastičnih mas in čeprav so po njegovem mnenju manj sposobne za naporno smučanje. Radi tega se Fischer še do danes ni odločil ali bi dal na tržišče plastične smuči. Naše mnenje je, da je to Fischer-jevo gledanje morda plod drugih, morda zanj komercialnih momentov, povija pa ga v čisto drugi zaključek, s tem, da konkurenco spelje od pravega jadra.

Vsekakor pa, če Fischer dela preko 200.000 kal kakor tudi Kanado in to tržišče do-

smuči, namerava pa to še mnogo povečati, je jasno, da mu to začasno odgovarja in zaradi tega na tržišču ne prihaja s plastičnimi.

To, kar je Fischer dosegel s svojimi pripravami za testiranje so jasno dokazali tudi najtežji preizkusi med smučanjem v alpskih disciplinah na olimpijskih igrah v Innsbrucku. Pri spustu je tekmovalo 9 tekmovalcev od prvih desetih z metalnimi smučmi. Fischer pravi, da torej nima vzroka, da nebi šel po dobri poznani poti v smeri, ki se pa ravno ogiba umetnih vlaken, odnosno smuči iz umetnih mas.

Tovarna, ki jo gradi in dograjuje Fischer bo obsegala 33.000 m², medtem ko je stara tovarna obsegala le 8.000 m². Dvorišče v stari tovarni ni bilo ograjeno, radi tega bo nova tovarna ograjena in oblikovana po spoznanjih, ki so bile plod dolgoletnih izkušenj iz stare tovarne, ki je rasla z raznimi prizidki, šupami itd.

Ko bo tovarna dokončno izdelana pa Fischer računa, da bo lahko v času konjunktura dosegla tudi do 400.000 parov smuči. Seveda bi tu pripomnili, da nam je Fischer povedal, da od teh 400.000 parov smuči dela polovico otročjih smuči, ki pa so še zanimivo - v glavnem masivne. No in tu je ta visoka kapaciteta za naše pojme, čeprav so lahko prištevamo, da smo po velikosti drugi na svetu, šele razumljiva.

Možnosti, ki jih predvideva Fischer za plasman pa so iste kakor gleda on na kapacitete.

Fischer izvozi več kakor 60 % proizvodnje, to je vsekakor za tega producenta zelo ugodno razmerje. Tudi izvoz Fischerjevih smuči pa se deli v enakem razmerju kakor skupni avstrijski izvoz. Evropski skupni trg igra torej dominantno vlogo, močen je v Ameriki, Canadi, kakor tudi Japonski. Fischer je sicer n.pr. Ameriko letos po pripovedovanju že dvakrat obis-

dobro pozna, enkrat pa je bil letos v Japonski. Dobro, odnosno izredno dobro plasira v Švico, v evropskem skupnem trgu pa najboljše v Nemčijo, kjer ima direktno prodajo, torej nima generalnih zastopstev itd. ampak ima svoja skladišča po celi Nemčiji.

G. Fischer je pri obisku trdil, da se v številnih državah danes smučarstvo šele razvija, to je Južna Amerika, predvsem pa mislimo tu na ZDA in Kanado, Japonsko in pa Čile. V vseh teh državah obstoja tendenca, da se najprej smučar opremi s cenejšo opremo in nato polagoma izboljšuje isto. Ta tendenca se je uveljavljala tudi v prvih letih po prvi svetovni vojni v srednji Evropi. V vseh teh razvijajočih smučarskih državah pa stremijo za tem, da bi se uveljavile z rastjo smučarstva tudi odgovarjajoče smuči. S tem v zvezi pa se odpirajo, kakor meni Fischer avstrijskim proizvajalcem posebno pa tudi jugoslovanskim še zelo zelo široke možnosti.

kjer vodi športno trgovino. Stalno kupuje in naroča pri nas. Letos je bil trener ameriške olimpijske reprezentance za smučarske skoke. (Pozna imena: Bolfanz, Kotlarek itd.) Letos je kljub 54 letom skočil v Ameriki "samo" 80 metrov. Seveda smo mu izpolnili njegovo veliko željo, da je lahko obiskal tudi Planico, kjer se je pospel na skakalnico in nekaj minut je bil vidno ganjen ob spominu za njegov takratni velik športni uspeh.

Namen obiska teh treh trgovcev iz Norveške, Kande in Amerike pa je bil, da se pogovorimo in okvirno zaključimo že naročilo za leto odnosno sezono 1965/66. Bili so pri nas tri dni, ter smo v glavnem zaključili okvirno količino 86.000 parov, v vrednosti okoli 600.000 \$. Vendar tu moramo povedati, da tu še niso upoštewane smuči JET z plastično drsno oblogo, katere nameravajo naročiti še kakih 4.000 do 5.000 parov. Glede cen moramo povedati, da smo dosegli, prilično povišanje nad 5 %.

Imenovani so bili očarani nad lepoto naše ožje domovine ter obljubili, da nas bodo vsako leto obiskali.

GRESVIG

Sredi meseca avgusta smo bili poleg mnogih drugih obiskov deležni tudi obiska predstavnikov firme Gresvig in to:

- g. Sigurd Borhaug iz Osla Norveška,
- g. Ragnar Hvoslef iz Montreal Kanada,
- g. Olaf Ulland iz Seattle USA

G. Borhaug iz Osla je že naš stari znanec in nas vsakoletno obišče enkrat do dvakrat, ter se stalno najdemo na športnih sejnih v Nemčiji. Kanadski predstavnik g. Hvoslef je bil prvič v Jugoslaviji in je prišel po trgovskih poslih namesto obolelega g. Alvaira Leif.

Interesanten pa je bil posebno obisk g. Ullanda, zastopnika UO Sporta iz Seattle, ki je že drugič v Jugoslaviji. Prvič je bil točno pred tridesetimi leti, to je leta 1934, v družbi slavnih smučarskih skakalcev bratov Ruud kot norveški reprezentativec. Skakal je na planiški skakalnici in je za bratoma Ruud osvojil tretje mesto. Od okupacije Norveške v letu 1940 živi ta v Ameriki

giblivi del

- smučarski obrat	158%
- splošno lesni	151%
- lesni obrat skupaj	158%
- kovinski obrat	127%
- Sedlarski obrat	120%
- obrat čolnarije	125%

- P O D J E T J E 1 5 3 %

60-letnica

Lastnik svetovno znane tovarne smuči g. Anton Kistle je 2. septembra praznoval svoj 60. rojstni dan. Čestitkam ob njegovom življenjskem jubileju se pridružuje tudi naš kolektiv.

izostanki

do 30 dni

Zaradi začasne nezmožnosti za delo (bolovanja) je podjetje izplačalo za 360 dni 481.672.- din.

Izostanki so bili zaradi :

Nesreče pri delu	2 primera	21 dni	izplačano	32.587.- din
Nege družinskega člana	3 primeri	13 dni	izplačano	18.533.- din
Ostalih bolezni	53 primerov	326 dni	izplačano	430.552.- din

Izostanki in dajatve po oddelkih :

Tel. orodje, komunala	6 primerov	54 dni	izplačano	71.565.- din
Smučarija	23 primerov	143 dni	izplačano	161.621.- din
Kov. in sedl. delavnica	8 primerov	54 dni	izplačano	81.507.- din
Razrez, skladišče lesa	8 primerov	45 dni	izplačano	51.307.- din
Uprava	10 primerov	40 dni	izplačano	85.719.- din
Inštitut	3 primeri	24 dni	izplačano	29.953.- din

S K U P A J 58 primerov 360 dni izplačano 481.672.- din

NAŠA SMUČINA IZ materialnih stroškov

Po uradnem pojasnilu Zveznega sekretariata za finance je kritje stroškov za izdajanje tovarniških časopisov ali biltenov odvisno od namena izdajanja časopisa.

Če je namen izdajanja časopisa obveščanje članov kolektiva o rezultatih in uspehih poslovanja, potem stroški izdajanja bremenijo materialne stroške, če pa je namen izdajanja časopisa, da izobrazuje ali pa zaradi zadovoljevanja kulturnih potreb, potem stroški izdajanja bremenijo sredstva skupne porabe.

Sekretariat za finance tudi ugotavlja, da je lahko namen izdajanja časopisa eno in drugo, ker se pač v časopisu objavljajo članki, ki imajo namen obveščanja in pa članki, ki imajo kulturno in zabavno vsebino. V tem primeru, pravi pojasnilo, gredo stroški izdajanja v breme enih in drugih stroškov, pri čem-

er odloča osnovni in pretežni namen izdajanja časopisa.

V tem primeru Služba družbenega knjigovodstva odloča katere vire bremenijo stroški izdajanja.

Stroške za "Našo smučino" že stalno krijemo iz materialnih stroškov, ker je osnovni namen časopisa obveščanje o rezultatih, uspehih in problemih poslovanja.

Ker pa ima tudi naš časopis delno splošno - zabavno vsebino bo prav, da si preiskubimo ustrezno odločbo Službe družbenega knjigovodstva.

Sindikalni podružnici in predstavnikom se zahvaljujem za izkazano pozornost ob smrti mojega očeta. Iskreno hvala za podarjeni venec in izraze sožalja.

PETERMAN PAVEL

Kadri

Stanje delovne sile na dan 31. 8. 1964

Podjetje :

V rednem delovnem razmerju :

moških 253
žensk 247
SKUPAJ 500

V začasnem delovnem razmerju:

moških 8
žensk 3
SKUPAJ 11
vajenci 1 moški

Inštitut :

V rednem delovnem razmerju:

moških 11
žensk 2
SKUPAJ 13

Obrat družbene prehrane:

V rednem delovnem razmerju

žensk 6
SKUPAJ 6

GIBANJE DELOVNE SILE

V avgustu so se zaposlili v podjetju:

- KOMAR Štefan - varilec KV v kovinskem obratu
VOGRINEC Marija - delavka v lakirnici smučarskega obrata
JESENIK Franc - delavec na lepljenju v smučarskem oddelku
MAROLT Jože - delavec na krožni žagi v razrezu lesa,
JENKO Zdenka - delavka na manipulantskih delih skladišča lesa,
VELIKONJA Franc - ključavničar v kovin - skem obratu,
ZAVRL Dragica - delavka v lakirnici smučarskega oddelka
Vsi v rednem delovnem razmerju.

V začasnem delovnem razmerju pa :

- RAKOVEC Zlata - delavka v lesnem obratu
KOLMAN Cveto - dijak, pomožna dela v skladišču gotov. izdelk.

- KOKALJ Rudi - dijak, pomož. dela v skl. gotovih izdelkov,
PRISTAVEC Boris - dijak, pomož. dela v skladišču gotov. izdelkov,
KOLMAN Nuša - dijakinja, pomož. dela v skladišču gotov. izdelkov,
MERTELJ Franc - oseb. upokojenec, na komunalnih delih.

Novim članom kolektiva želimo MNOGO USPEHOV IN ZADOVOLJSTVA pri izvrševanju njihovih nalog !

V avgustu so odšli iz podjetja :

Iz rednega delovnega razmerja:

- LAVRIČ Niko - delavec na montaž. delih v smučarskem odd. - samovoljna zapustitev dela,
LINDIČ Ivan - sedlarska ročna dela PK v sedlar. obratu - na lastno željo pred potekom odpovednega roka,
ČEŠNOVAR Ladislav - zaposlen na sedlar. ročnih delih KV v sedlar - skem obratu - v odpovednem roku,
VOVK Vinko - skladiščni delavec v skladišču gotovih izdelkov - samovoljna zapustitev dela.

Iz začasnega delovnega razmerja :

- ARH Marija - dijakinja, zaposlena na pomožnih delih v skladišču gotovih izdelkov,
PRISTAVEC Zdenka - dijakinja, zaposlena na pomožnih delih v skladišču gotovih izdelkov,
FINŽGAR Marija - dijakinja, zaposlena na pomožnih delih v skladišču gotovih izdelkov,
URŠIČ Zdravko - dijak, zaposlen na pomož. delih v skladišču gotovih izdelkov.

* P O R O K E =

Poročila sta se :

- POTOČNIK Metod, uslužbenec priprave dela in
BOŽIČ Magdalena, delavka v smučarskem obratu.

RAZVOJ SMUČI KAJ MORA VEDETI VSAK SMUČAR

ing. A. Robič

Obloge zgornje ploskve smuči.

Za zgornje ploskve smuči se vedno bolj uporabljajo tudi plošče iz umetnih mas. Za iste veljajo pravila, kot za oblaganje drsnih ploskev, le da ni potrebna ista odpornost. Temperaturne spremembe pa more prenesti.

Za oblaganje zgornjih ploskev se uporabljajo celtana plošče, debeline 0,4 do 0,8 mm. Lepijo se na les in na metal. Imajo dober lesk. Na tržišču se pojavljajo v več barvnih niansah in dajejo z zgornjimi cel. robniki tudi močni efekt, kar je važno za prodajno službo.

Polytana je tudi material za oblaganje zgornjih ploskev, ki se ravno tako pojavlja v več barvnih niansah, ni pa tistega leska kot celtana. Z ozirom na odpornost pa odgovarja za oblaganje zgornjih ploskev.

Nekateri proizvajalci uporabljajo tudi polyeten, ki pa se ni obnesel zaradi manjše odpornosti.

lakiranje

drsnih in spodnjih ploskev

Uporabljamo takozvani DD lak. To je posebna vrsta reaktivnega laka. Te vrste lakov so se začeli uporabljati v industriji že leta 1953. Kratica sama predstavlja imena dveh sestavin desmodur - desmofen.

To sta dve komponenti, ki tvorita trdi in obenem elastični film laka.

Lastnosti DD lakov so :

- velika odpornost na vremenske vplive
- obdržijo elastičnost tudi pri nizkih temperaturah
- odporni so proti udarcu
- odporni do 180 °C vročine, pač pa v vroči vodi ne zdržijo toliko.

Pri lakiranju moramo popolnoma odstraniti vpliv vode (suh les). To posebno velja za DESMODUR, ki ni odporen na vlago, dočim BESMOFEN - barva - ni občutljiva za vlago.

Pri popravilih ne moremo lakirati na že obstoječi stari lak. Zato je treba vso površino dobro obrusiti in očistiti prah. Stari lak se zelo težko brusi.

Smuči, ki so bile premazane z UMETNO MASO, kakršnekoli vrste, se enostavno popravljajo. Važno je samo, da se poškodovano mesto pobrusi z brusnim papirjem, kar drži tudi na stari strjeni podlagi.

Popravilo smuči s CELTANO ali Celoglis ploščami je tudi enostavno. Manjša popravila se delajo z OKA pasto v različnih barvah. Za večja popravila pa je potrebno vstaviti del plošče, ki se zalpi z raztopino plošče in acetonom. Pri popravilu metalnih smuči uporabljamo le druga lepila kot pri lesenih.

POLYETILENSKE obloge popravljamo s koo-fix svečkami. Ta popravila niso tako obstojna kot prejšnje ploskve. Lahko se pa uporabi tudi aparat za varjenje polyet. lena, s katerim vstavimo odrezke polyet. plošč.

od polena

do smuči

in naša

BLOŠKA

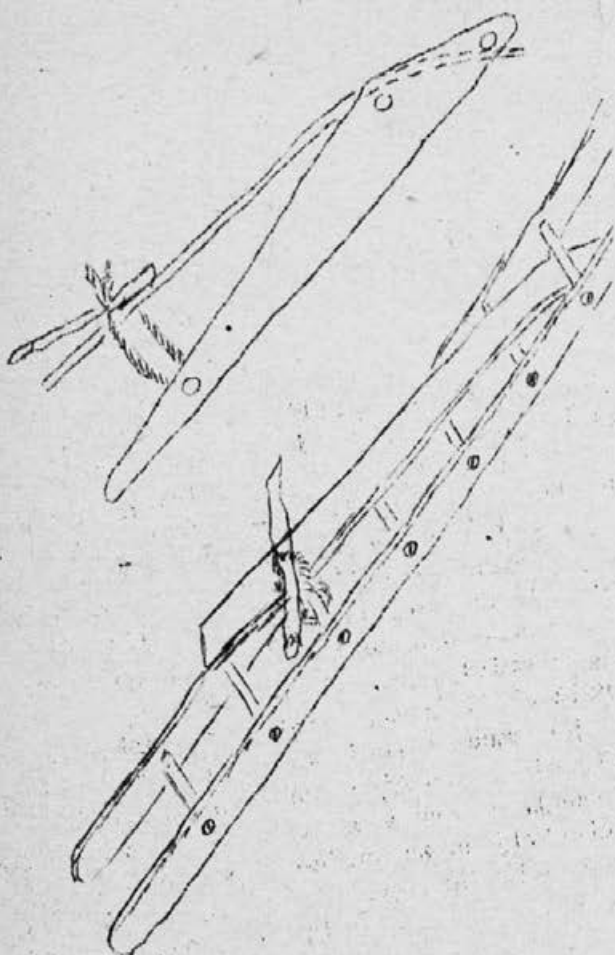
Povzeto iz knjige
" Slovenski etnograf " 1956

TEORIJA

Na ognju ali v peči so zlasti parili smuči iz svežega lesa. Če pa je bil les suh, so ga poprej ovlažili in ga ponekod celo dan ali dva namakali v vodi, preden so ga parili. Smuč so parili na ognju tako, da so njen sprednji konec previdno segrevali nad plamenom toliko časa, dokler ni postal zadosti prožen ali voljan za krivljenje. Njegovo prožnost so preizkušali že med parjenjem. - S parjenjem smuči v peči pa je bilo večinoma takole : v peči je na eni strani gorel ogenj, na drugi pa so se sušila drva, pripravljena za kurjavo ; vrh teh drv so običajno parili palico za kambo pri volovskem jarmu in tudi sprednja konca smuči. Po vidovskem ustnem izročilu se je v tem primeru sparil les od toplote ali vročine v kurjeni peči. Parili so krajši ali daljši čas, to je bilo odvisno od toplote v peči in od svežosti lesa. Kadar se je začelo od lesa kaditi, tako pripovedujejo Vidovci, je to pomenilo, da je les dovolj sparjen. Vzeli so smuči iz peči in poizkusili sprednja konca ukriviti.

Parjenje ali kuhanje lesa v vreli vodi v svinjskem kotlu pa po zbranih ustnih podatkih ni tako staro, kakor bi sprva mislili. To nam potrjuje že dejstvo,

da so prvi svinjski kotli prišli na Bloke in v Vidovske hribe šele pred 50 ali 60 leti, v nekatere vasi pa še kasneje. V Zavrhu pri Sv. Urhu so na priliko leta 1908 vzdali prvi železni svinjski kotel. Ko še niso imeli kotlov in so za prašiče kuhali v večjih ribniških loncih, so le v majhni meri parili smuči z vročo vodo. Največ so parili tako, da so sprednja konca desk oblivali z vročo vodo ali pa ju močili s cunjjo, namočeno v vroči vodi. Ob enem s svinjskim kotlom se je kaj kmalu na splošno udomačilo tudi parjenje lesa v vroči ali vreli vodi, kar je v precejšnji meri izpodrinilo starejše načine parjenja. Po pripovedovanju so smuči, sparjene v svinjskem kotlu, najlaže in najlepše ukrivili in tudi kuhana krivina je bolj držala ko vsaka druga. Tudi za določeno vrsto lesa, na primer za bukov les, je bilo baje najustreznejše, če so ga kuhali v vodi. Sicer pa so v svinjskem kotlu največ parili suh les. Če je bil les svež, se je hitreje skuhal. Pri tem parjenju so ravnali tako, da so smuči s sprednjima koncema vtaknili v svinjski kotel, ki je mogel biti napolnjen bodisi z vodo bodisi s prašičjo hrano. V kotlu so kuhali les od 1 do 3 ure, pa tudi manj ali več, na splošno pač toliko časa, kolikor so kuhali

prašičjo hrano oziroma dokler ni les postal dovolj prožen za krivljenje.

Glede samega krivljenja smuči je treba najprej povedati, da so ponekod, med drugim na mlajših ozemljih ljudskih smuči, kakor na primer v Loškem potoku, krivili smuči zelo preprosto že med samim parjenjem. Smuč so s sprednjim koncem zatakneli v razpoko v zidu bolj pri tleh, podložili kamen in ob njem nasuli žerjavice. Smuč so nato močili pri sprednjem koncu z moko cunjo, z zadnjim koncem pa jo pritiskali navzdol k tlom. Po največ pol ure trajajočem krivljenju so nekateri pustili smuč s sprednjim koncem še določen čas v razpoki v zidu, zadnji konec pa obtežili s kamenjem.

Če nekod se niso prav nič zamujali s parjenjem lesa v gnoju, na ognju, v peči, ali še kje drugod. Vzeli so kratko in

malo primerno svež les kakršne koli vrste in ga ukrivili, če da bi ga poprej sparili in tako še bolj omehčali. Nesparjena krivina je bila le za silo, bila je zelo nestanovitna in je med vsemi najslabše držala.

Na splošno za bloško-vidovsko ozemlje in še za nekatere smuške predele velja, da je krivljenje sledilo šele parjenju smuči. V Loškem potoku pravijo krivljenju uvijanje. Krivili (krvili, uvili, ugenli, delali krvnè) so smuči v raznovrstnih napravah, ki bi jih po pomembnosti delili v dve skupini: 1. razne domače naprave, ki so jim sicer rabile v druge namene, pa so jih s pridom porabili tudi za krivljenje smuči; 2. posebne naprave, izdelane prav namenoma za krivljenje smuči.

Že od nekdaj so večinoma najraje krivili smuči v raznih napravah, na splošno označenih v prvi skupini. Tako so vtaknili sprednja konca smuči med dve lati v kozucu in ju ukrivili. Krivili so nadalje smuči med klinoma v lójtri ali rójtli, med klinoma v lojtrnicah voza, med poprečnima lājštama na brani ali na štàngi v skednju, ki jim je sicer rabila pri mencanju prosa itd. V to skupino bi mogli do neke meje uvrstiti še drevesne rogovile, tram na izbi, razne špranje, razpoke, luknje in podobno. Pri ukrivljanju smuči v takih in podobnih napravah so, ako je bilo potrebno podložili pod sprednji konec primeren klin, da so potem smuči lažje ukrivili. Ko so bile smuči dovolj ukrivljene, so njih zadnji konec privezali k napravi za krivljenje ali pa so ga obtežili. V Loškem potoku so uvijanju smuči v lestvi dejali tudi: dati smuči v prešo.

Po izkustvih, ki so si jih pridobili s krivljenjem smuči v takih napravah, rabljenih drugače v druge namene, so si sčasoma omislili marsikje na Blokah, v Vidovskih hribih in drugod posebne domače naprave, namenjene samo za krivljenje smuči. To je bil lesen krivilnik, ki ga na splošno imenujejo krvèv-

nek, ponekod pa tudi ugibavnek, gibnek, mōdu, mušter in podobno. En hrani v svojih zbirkah dvojje krivilnikov za krivljenje smuči z Blok! eden je iz Škufč pri Sv. Duhu, drugi pa iz Velikih Blok. Krivilnik iz Škufč je iz bukovega lesa in je dolg 1 m, širok pa 42 cm. Sestoji iz dveh debelejših podolgaatih stranic, med kateri je zgoraj vs tlen poprek okrogel klin, zatem pa v majhni razdalji širša deščica. Med ta klin in deščico so vtaknili sprednja konca smuči in ju ukrivili. Pri tem so smuči z zadnjima koncema pritiskali navzdol med stranici krivilnika, kjer so jih zaklinili z debelejšim klinom, da so obstale v zakrivljenem stanju. Drugi krivilnik iz Vel. Blok je v sestavni osnovi podoben onemu iz Škufč, le da je daljši, z'asti pa oči in so mogli v njem krivit' samo eno smuč.

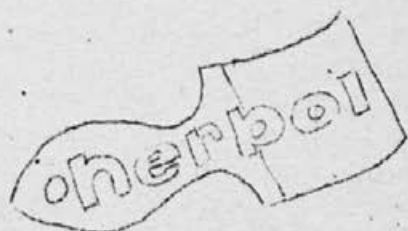
Razen takih krivilnikov, kakor smo se z njimi zgoraj seznanili, so poznali še drugačne posebne naprave za krivljenje smuči. V Novem potu in Krvavi peči so na priliko krivili smuči v modlu (mōdu) ali mudlu (mūdu), ki sta ga sestavljala valar in krajša deska. V modlu so krivili smuč tako, da so jo vtaknili med valar in desko, nato pa jo na vsaki strani zagozdili (zakajlali).

službeno POTOVANJE

A. Weithauser

Glavni namen strokovnega potovanja v Zap. Nemčijo je bil kontakt in posvet s projektanti in izdelovalci lakirnice za lakiranje smuči, katera nam predstavlja novo investicijo v višini oca 50 milijonov din.

Pri povečanju proizvodnje zimskih smuči je postala kot nujna potreba ureditev površinske obdelave smuči v tej zvezi lakiranja smuči, smo v tej zvezi prisiljeni modernizirati lakirnico. Ker teh pro-

jektantov in izdelovalcev še ni v Jugoslaviji, smo se obrnili na tuje izvajalce. V programu investicije je predvidena nova hala za površinsko obdelavo lesa, katera se je praktično že začela graditi brez da bi imeli za to še dobljen projekt od svetovno znanih projektantov, kljub temu, da smo z istimi pravočasno vzpostavili pismene stike.

Ta nujnost je pa bila poznana nemški firmi, ki nam izčeluje lake in nas je v tej zvezi obvestila, da je nujni hitri obisk naših predstavnikov v vezi razgovorov s projektanti. Najin obisk se je vršil po naslednjem redu pri sledeših firmah :

Herbol ^Köln

V Köln sva prispela okoli 22.30 ure po celodnevni naporni vožnji. Drugi dan zjutraj pa sva bila najavljena pri firmi Herbol, katera nam že par let dobavlja lake za lakiranje smuči. Sprejel naju je sam g. dr. Sarx in g. Moderson, pri razgovorih pa so sodelovali še : g. Schreiber in g. Kausch.

Ker sem bil prvič v Kölnu pri tej firmi, sem že pred vstopom na tovarniško ozemlje dobil vtis zelo urejene tovarne, kar nama je ogled in kratko bivanje tudi potrdilo. Priznati se mora, da to ni majhno podjetje, saj zaposluje več kot 1200 ljudi in da je za naše pojme idealno urejeno, če gledamo s strani reda in discipline, kakor tudi s komercialne in tehnične strani. Ogledala sva si zelo dragocen tovarniški muzej, fizikalni, kemični, tehnični laboratorij in proizvodjalne prostore. Oprema v

laboratoriju je zelo bogata, če vzamemo tehnični laboratorij v katerega sva imela največ vpogleda, v njem se lahko izvršijo praktično vsi poizkusi.

Problem glede zadnjih dobav lakov ni bilo z naše strani, ne po količini, kvaliteti ali rokih. Opozorjeni so bili glede znižanja cene lakov za prihodnje, ker bomo od sedanjih cca 15 barv prišli na 5 barv lakov, kar po predvidevanjih mora biti cenejše zanje, kakor tudi za nas, seveda pri istih skupni količini.

Ker imamo na zalogi še precejšnje količine lakov, praktično za celo letošnjo proizvodno sezono in ker imamo v podjetju že montiran in za pogon sposoben polivalni stroj, smo obvestili oz. zahtevali od firme Herbol, da nam usposobijo sedanji DD Herbol lak za strojno lakiranje.

Seznanila sva predstavnike Herbola tudi o izvršenih preizkusih, ki so se izvršili na polivalnem stroju v našem podjetju s g. Titze od fa. Wegin in o rezultatih poizkusov. Izročeni so jim bili lakirani praktični odrezi s postopkom lakiranja. Rezultati tega poizkusa so bili zadovoljni. V tej zvezi so nas prosili, da jim čim prej pošljemo vzorčne količine lakov, ločeno po komponentah z dodatki, v kolikor jih še imamo v svrhu da izvrše oni analizo. Prinešeno jim je bilo tudi mnenje predstavnika fa. Wegin glede izvedbe polivalnega stroja, ki smatra, da je absolutno prava tipa nabavljenega stroja, kar pa je nekoliko v nasprotju z mnenjem g. Kauscha od fa. Herbol.

Med ostalimi je bila tudi zahteva z naše strani, da nam fa. Herbol v bodoče pri svojih izdobavah lakov izstavlja ateste, kot to vrši sosednjemu podjetju Saturnus v Ljubljani.

Strokovni delavci fa. Herbol so nam pri razgovorih posebno z g. Kauschem svetovali v perspektivi uporabo novega laka v lakiranje in to Epoxi laka, ki ima nekaj prednosti od sedaj uporabljajočee-

ga in to, da je čas sušenja prvega nanosa do naslednjega 30 minut, kar je pri DD cca 4 ure, sušenje pri temperaturi od 60 - 80 ° C, kar je pri DD laku do 35° C in podobno. V kolikor bi prišlo do zamenjave teh lakov, preyzame popolno garancijo izpeljave fa. Herbol.

V zvezi prednjega je bilo z naše strani zaproseno, da nam podjetje Herbol omogoči cca 14. dnevno prakso našega kemij. inženirja Petriček Petra. Naša prošnja je naletela na pozitiven odmev in bo sprovedena še koncem avgusta do začetek septembra.

G. Kausch si je z novimi laki postavil tehnološki postopek lakiranja smuči, katerega pa bo dokončno utrdil po prejetju naših nelakiranih vzorcev smuči, ki je:

1. ročno kitanje smuči
2. zračno sušenje
3. strojno suho brušenje
4. barvno lakiranje (120 gr)
5. sušenje 30 minut
6. barvno lakiranje
7. sušenje 30 minut
8. stransko lakiranje 2 x
9. barvno lakiranje drsne ploskve 3 x
10. ploskovno brušenje
11. brezbarvni nanos 1 x zgoraj in ob strani
12. sušenje
13. ročno mokro brušenje
14. montaža in dekoracija
15. zadnji brezbarvni nanos

Iz pozneje razvidenih razgovorov s fa. Hildebrandt je fa. Herbol obljubila, da njim v kratkem času dostavi vse zahtevane podatke, kopije pa dostavi tudi nam.

Hildebrand - Oberboihingen

Sprejem predstavnikov fa. Herbol je bil

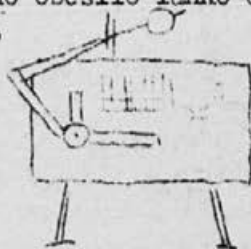
za naju neoporečen in smo po načelnih razgovorih obiskali skupno navedeni dve projektantski firmi. Sprejem pri tej firmi je pa bil po oceni zelo mlačen, kar je bilo deloma v nasprotju na Sejmu. Sprejel nas je g. ing. Werner Zeh in zaradi službene odsotnosti smo naslednji dan prišli v stik tudi z g. ing. Straub-om. Povedali s o, da so prejeli našo pošto in da programa lakirnice še niso uspeli izdelati. Njihova zamisel je bila v tem, da bi sušilni kanali bili obešeni na betonskih nosilcih, pod njimi pa bi se prostor lahko uporebljal za ostalo proizvodnjo. Obremenitev teh kanalov bi bila od 150- 250 km/m. Ker o tem nismo razpolagali s podatki, kakšen je statičen izračun nosilcev, smo jim obljubili, da jim takoj po povratku damo zaželjene podatke. Poleg zgornjega jim tudi ni bila jasna količina lakiranih ploskev, s čemer smo jim pa lahko takoj postregli in to : dnevna količina proizvedenih smuči bo znašala 700 parov, od tega je 50 % ali 350 parov smuči z vsemi lakiranimi ploskvami in ostalih 50 % oz. 350 parov pa odpade lakiranje na spodnji in barvno lakiranje na stranski ploskvi. Iz tega sledi, da je 350 parov zgoraj predvidoma 3 x barvno in 2 x brezbarvno lakirano, spodaj pa 2-3 x barvno lakirano, ob strani 1 x barvno in 2 x brezbarvno. Skupno torej 14 x lakirano. Ostala polovica pa je zgoraj 3 x barvno in 2 x brezbarvno lakirano, stranska 2 x brezbarvno in spodnja je brez lakiranja, skupno torej 9 x lakirano. Če vzamemo 350 parov 14 x lakirano je to skupno 4900 parov x 2 kom je to 9800 kom x povprečno 2 m je 19.600 m. In če vzamemo 350 parov 9 x lakirano je 3150 parov x 2 kom je to 6300 kom x 2 m je 12.600 m ali skupaj oboje tipe 32200 m zaradi sigurnosti 35.000 m na dan.

Postavljeno jim je bilo tudi vprašanje kje bo lega lakirnice, ali naj bo ta na južni ali severni strani. Izjavili so, da z ozirom na klimatske naprave to ne igra posebne vloge.

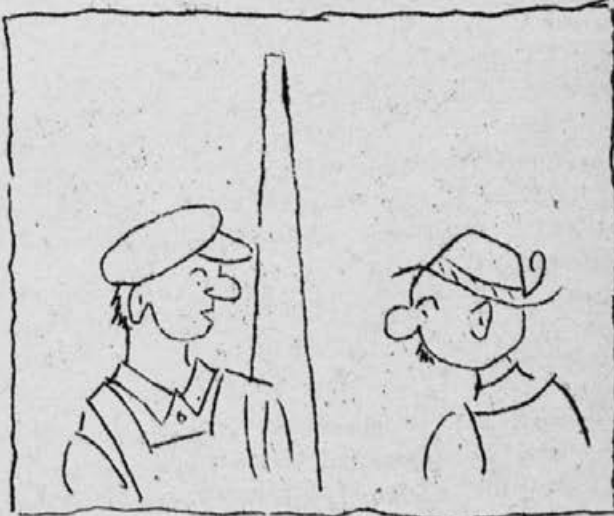
Ravno tako smo zahtevali projektiranje odpravevalne naprave, ki je za nas ne -

verjetne važnosti. Ker teh naprav oni ne izdelujejo, nam bodo za isto poslali izdelovalca.

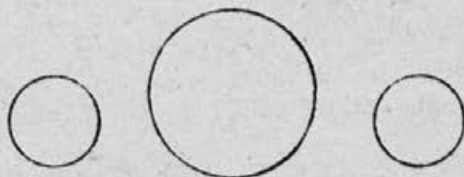
Pri kompletnem projektiranju sodobnega lakiranja smo dali zahtevo tudi po eni kabini za brizganje, ki naj bo projektirana in predvidoma v projektu za razne vzorce itd. Strokovnjaki te firme so nam predlagali posebne nosilce za povešanje lakiranih smuči na katere bi se enkratno obesilo lahko okoli 10 parov smuči.

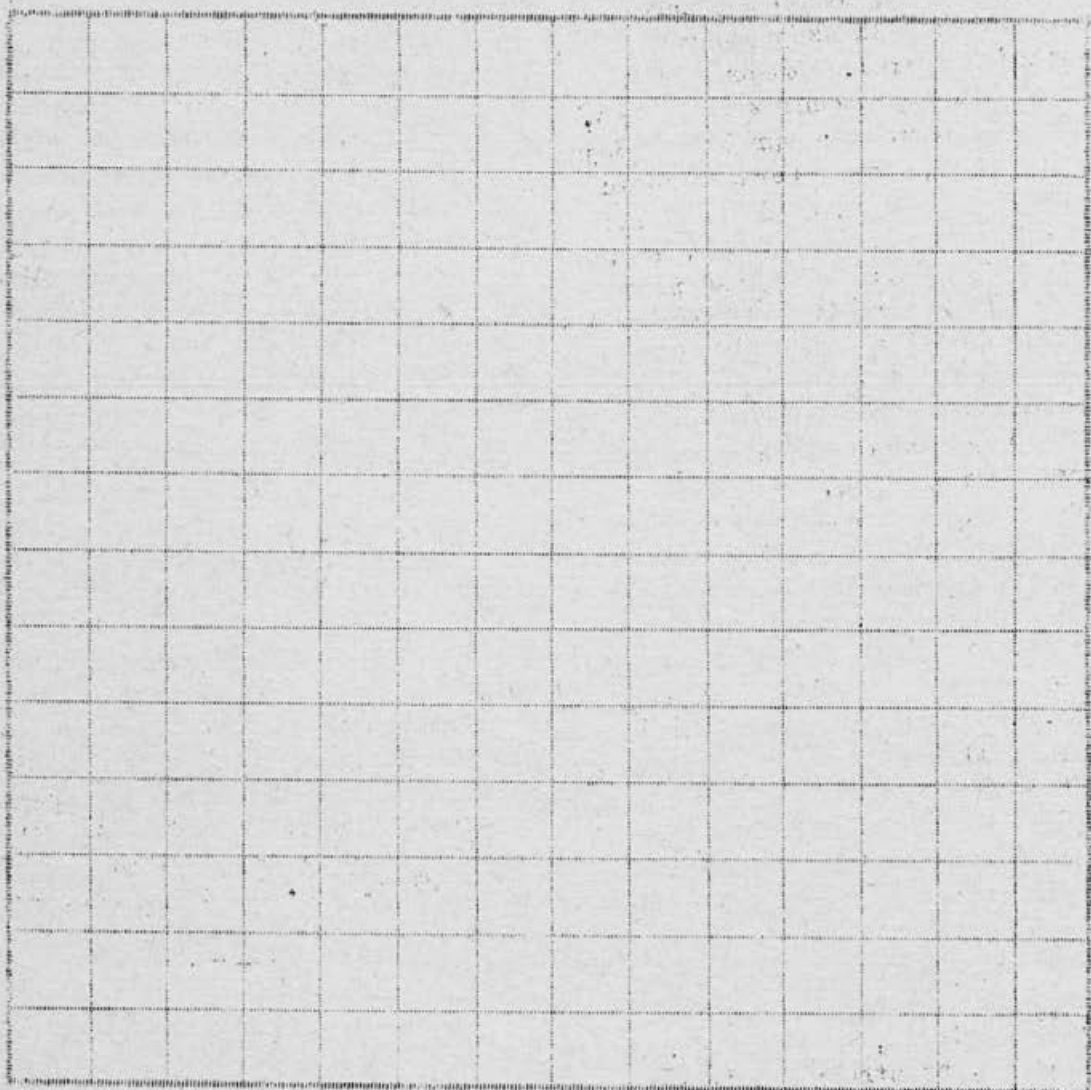

Ker nam je prostor dragocen in ker so njim bili dani količinski podatki, smo v načelu prepustili izdelavo prvega osnutka projekta njim, s tem, da so nam že vnaprej dali približno dimenzijo sušilnega kanala, ki bi znašal širine 5 m in dolžine 25 m.

- Za koga pa pometaš po plac' ?
- Obiski bodo, obiski.

Pri Skriti križanki so podani opisi, toda črna polja, ki jih je 30, mora razporediti reševalec sam.

VODORAVNO: 1. franc. klasik, pisatelj romana "Rdeče in črno", 9. žitni plod, 13. prodajalna, 14. ilovica, 15. v velikih podjetjih ustanova, ki preskrbuje podjetje s poslovnimi potrebščinami, 16. suršovina za izdelovanje cimenta, 17. prisiljenost v izrazu, 18. običaj, 19. različna soglasnika, 20. koža ali meso velike gozdne živali, 23. princesa, 24. ljubkov. ime za očeta, 28. ljudska pritrdilnica, 29. sol solitrne kisline, 23. edina hči, 35. zmanjševanec (število, od katerega odštejemo subtrahend), 36. premikanje zračnih plasti, 37. apoteka, 38. kratko poročilo, drobna vest, 40. švicarska reka, pritok Rena, 42. duhovnik starih Perzov in Medijcev, 43. franc. film. igralec (Jean), 47. organ sluha, 48. poglavje korana, 50. objava, da kaj ni res, demanti, 52. gledališče, 54. najem, zakup, 55. gozdato višavje v Belgiji, Franciji in Luksemburgu, 56. rjavorumena barva, 57. nemški predlog.

NAVPIČNO : 1. nastop mraka, znočitev, 2. naziv za ovna, ki se rad zaletava z rogovi, 3. moš. ime, 4. precizna mer. naprava za dolžine, 5. razkošna stavba, gradič, 6. najvišje gorstvo na svetu, 7. žen. ime, 8. vrsta rastlin. razcvetja, 9. razporeditev tipk na klavirju, 10. okusna rečna riba, 11. pozitiv. elektroda, 12. židov. žen. ime, 14. večina, glavni del, 18. veter, ki piha samo pon-oči, 21. obdobje, 22. kem. znak za nikelj, 25. kancler zvez. repub. Nemčije, 26. glavno mesto ene izmed ljud. republik SFRJ, 27. novejši franc.

pisatelj (Claude), 30. znamka franc. avtomobilov, 31. brezvladje, popoln nered, 32. kratica za "Telovad. društvo", 34. hrib blizu Ljubljane, 35. oseb. zaimek, 37. čuvar domačega ognjišča pri starih Rimljanih, 39. letov. otok v Neapeljskem zalivu, 41. geološka doba v terciaru, 42. pritok Iljmenskega jezera, 44. gradbene potrebščina, 45. država v Prednji Aziji, 46. sestanki, konference, 49. grška boginja nesreče, 51. vzročni veznik, 53. števnik.

Na koncu sestanka :

- ima še kdo kakšno pripombo ?
- Da, - kava bi bila lahko malo bolj sladka !

- "Ali mi verjameš, da bodo cene tudi renovirali " !

PO DVEH LETIH

Maks : " Kje je Miha " ?

Gustl : " V Inštitutu !

Maks : " Če b' jest vedu ke to je ! "

"Oh, Oh !!

Kar naprej saj ni propozno !

KINO

RADOVLJICA

PRIVATNO ŽIVLJENJE - franc. barvni CS

- 17. IX. 1964 - četrtek ob 20 uri
- 19. IX. 1964 - sobota ob 20 uri
- 20. IX. 1964 - nedelja ob 16 in 20 uri

BALET PARIZA - franc. barvni CS

- 18. IX. 1964 - petek ob 20 uri
- 20. IX. 1964 - nedelja ob 18 uri

GROFICA MARICA - zap. nem. glas. barvni

- 19. IX. 1964 - sobota ob 18 uri
- 20. IX. 1964 - nedelja ob 10 uri matin.

PRVI UPORNIK - angl. vestern

- 22. IX. 1964 - torek ob 18 in 20 uri

LJUDJE S SEJMA - sovjet. barvni

- 23. IX. 1964 - sreda ob 18 in 20 uri

TORUS ATIJEV SIN - ital. zgod. barvni CS

- 24. IX. 1964 - četrtek ob 20 uri
- 26. IX. 1964 - sobota ob 20 uri
- 27. IX. 1964 - nedelja ob 16 in 20 uri

FRA - DIAVOLO - angl. zabavni

- 25. IX. 1964 - petek ob 20 uri
- 27. IX. 1964 - nedelja ob 18 in ob 10 uri matineja

PESEM UPORNIKA - mehiški glasb. barvni

- 26. IX. 1964 - sobota ob 18 uri

OPERACIJA KOBRA - sovjet.

- 29. IX. 1964 - torek ob 18 in 20 uri

KOTUZOV - sovjetski

- 30. IX. 1964 - sreda ob 18 in 20 uri

BRAVADOS - amer. pustolov. barvni CS

- 1. X. 1964 - četrtek ob 20 uri

- 3. X. 1964 - sobota ob 20 uri
- 4. X. 1964 - nedelja ob 16 in 20 uri

ZLATI ČLOVEK - sovjet. barvni

- 2. X. 1964 - petek ob 20 uri
- 4. X. 1964 - nedelja ob 18 in 10 uri matineja

SOS PACIFIK - amer.

- 3. X. 1964 - sobota ob 18 uri

DIVJI JANAČ - amer. vestern

- 5. X. 1964 - ponedeljek ob 20 uri
- 6. X. 1964 - torek ob 18 uri

MARIJA OKTOBRE - franc. vojni kriminal.

- 6. X. 1964 - torek ob 20 uri
- 7. X. 1964 - sreda ob 18 in 20 uri

NEVIHTA NAD MEHIKO - amer. - mehiški

- 8. X. 1964 - četrtek ob 20 uri
- 11. X. 1964 - nedelja ob 16 in 20 uri

ŠVEJK V RUSIJI - česki zabavni

- 9. X. 1964 - petek ob 20 uri
- 10. X. 1964 - sobota ob 20 uri
- 11. X. 1964 - nedelja ob 18 uri

DAVID IN GALIJOT - italij. barvni CS

- 10. X. 1964 ob 10 uri matineja - dopoldne

NUJNI POZIV - angleški

- 13. X. 1964 - torek ob 20 uri
- 14. X. 1964 - sreda ob 18 in 20 uri

REŠITEV KRIŽANKE IZ prejšnje številke :

Vodoravno: 1. postaja, 8. klobuk, 14. os-tanek, 15. Ankara, 16. smeti, 17. tur, 19. Oran, 20. mina, 21. Vinar, 23. krt, 24. ena, 25. krvavica, 27. ha, 28. trs, 29. ata, 30. LP, 32. zlatnina, 35. bor, 36. kri, 38. knuta, 39. kape, 40. Rado, 42. Ika, 43. nasad, 44. obadec, 46. kleveta, 48. garaža, 49. almanah.

Žrebalo sta Koren Majda in Gašperšič Milka. Izžrebana sta bila :

- I. Svetina Alojz
- II. Finžgar Ivan

Ne brusi pri nezaščitenih brusilnih strojih!

Tudi najmanjša okvara na stroju lahko povzroči obratno nezgodo!

Spolzka tla in nered povzročata nevarne padce!

Ali si se prepričal, če so pogonska zobata kolesa dovolj zavarovana!

Krožna žaga brez cepilnega klina je za posluževalce nevarna!

V lakirnici je zrak nasičen s topili, zato je nevarnost požara velika!

Javi takoj elektro-oddelku vsako najmanjšo poškodbo na napeljavi, varovalkah, stikalih itd.

Roka je nenadomestljiva - zavarujmo jo pri delu!

Pri vsaki najmanjši nezgodi poišči prvo pomoč - odprta rana je nevarna!

Prehodi morajo biti vedno prosti!